

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
_____ **Ғазалиев А.М.**
« ____ » _____ **2014 ж.**

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

ОТ 1113 «Орыс тілі» пәні

Тіл 4– Тілдік модулі

5В070100 – «Биотехнология» мамандығы

Тау-кен факультеті

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы

2014

АЛҒЫСӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
доцент, орыс тілі және мәдениеті каф. мең. Б.Р. Оспанова аға оқытушы
Тимохина Т.В., оқытушы Сейдахметова З.К.

«Орыс тілі және мәдениеті» кафедрасының отырысында талқыланған
«___»_____2014 ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ «___»_____2014 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Сәулет - құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған
«___»_____2014 ж. № _____ хаттама
Төраға _____ «___»_____2014ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

_____ кафедрасымен келісілген
Кафедра меңгерушісі _____ «___»_____2014 ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты
 Оспанова Бикеш Ревовна, ф.ғ.к., доцент, кафедра меңгерушісі
 Тимохина Татьяна Владимировна, аға оқытушы
 Сейдахметова Зергуль Кобландиевна, оқытушы

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ-дың I корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56), 506 ауд., байланыс телефоны 565932, қосымша 2046.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредит саны	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
		Қатынас сабақтардың саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағаттар саны			
		дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
1	3 5	-	45	-	45	90	45	135	тест тапсырмалары (емтихан)
2	3 4		45	-	45	90	45	135	емтихан

Пән сипаттамасы

«Орыс тілі» пәні техникалық мамандардың профилі үшін жалпы білім пәндердің циклына кіреді. Аяқталған және өз бетімен курс ретінде ұсынылады. Мәдениаралық факторын ескере отыра, келешек кәсіби қызметте интеллектуалдық және әлеуметтік міндеттерді шешу үшін «құрал» болып табылады.

Пәннің мақсаты

«Орыс тілі» пәннің мақсаты – ғылыми саланың айқын сөйлеу жағдайда нақты коммуникативті мәселелерді лингвистикалық амалдармен шешу қабілетін болашақ мамандардың коммуникативті құзретін қалыптастыру.

Пән міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: орыс тілінің құрамы мен жүйесі туралы терендетіп үйрету және стилистикалық жіктеу; тілдік коммуникацияны тиімді құрылыу негізгі заңдарымен таныстыру; ауызша және жазбаша түрлерінде ресми қарым-қатынастын негізгі принциптерін меңгеру; жанырлар және әртүрлі стильді мәтіндермен жұмыс жасау машықтануды жетілдіру; студенттердің сөздік қорларын кеңейту.

Осы пәнді оқу нәтижесінде студенттер:

түсінік алу керек:

- ғылыми дискурста тіл жүйесінің жұмыс істеуі ерекшеліктері;
- ғылыми мәтіннің құрылымдық-семантикалық және лингво-семантикалық талдаудың әдісі мен тәсілдері;
- мәтіннің түрілері мен белгілері, құрылымдар туралы;
- функционалды тілдің стилі, оның қолдану саласы, тілдік және стилдік ерекшеліктері;
- іс-құжаттар қағаздарының хаттау ерекшеліктері туралы;
- көпшілік алдында ауызша сөйлеудің ерекшеліктері туралы;
- коммуникативті мәдениаралық және кәсіби құзыретін дамытуда мәдениетті сөйлеу және мәдениетті сөйлеу критериялары туралы.

білуі керек:

- әдеби тілдің нормалары және оның түрлері;
- анықтау: мәтін, негізгі ойы, тақырыбы және мәтіннің қайырмасы;
- функционалды тілдің стилі, оның белгісі мен қолдану тәртібі;
- жазбаша және ауызша іскер қарым-қатынастардың ерекшеліктері;
- көпшілік алдында сөз сөйлеу тілне талаптар мен композициясы.

істей алуы керек:

- өмірдің жеке, қоғамдық, оқу және кәсіби салаларындағы тақырыптарға ақпаратты түсіну;
- ақпаратты алу мақсатында кәсіби құзыреттікті қалыптастыру үшін мамандық бойынша ғылыми әдебиетті қолдану;
- коммуникативтік актілерді жүзеге асыру дайындық ретінде коммуникация және сөз жүйесін меңгеру;
- мәтіннің семантика-құрылымдық ұйымдастыруын талдау;
- әртүрлі стилді мәтіндердің семантика-құрылымдық ерекшеліктерін анықтау;
- әртүрлі стилді мәтіндермен және жанрлар негізінде тапсырмалар мен үйретуші жаттығулармен жұмыс жасау;
- мәтіннің мағыналы-құрылымдық қайта жасау негізінде мәтіннің компрессиясын жүзеге асыру.

практикалық машықтануы керек:

- әдеби орыс тілі норма негізінде ауызша және жазбаша тілдің дұрыс меңгеруі;
- стилдер мен әртүрлі мәтіндердің құрылымы;
- әртүрлі стилде тілді қолдану, ерекше ресми тілде;
- көпшілік алдында сөз сөйлеу, сендіру және іс-әрекет жасау құралдарымен қолдану;
- коммуникацияның кәсіби және ғылыми салада байланыстағы біліктілігі.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: «Орыс тілі» (мектептік бағдарлама: орыс тілінің лексика, морфология синтаксис бөлімдері) .

Постреквизиттер

«Орыс тілі» пәнін оқу кезінде алған білім «Кәсіби орыс тілі» пәнін игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

1 семестр

Тарау атауы (тақырыптар) Менің Отаным -Қазақстан	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практикалық	зертханалық	СОӨЖ	СӨЖ
1 тақырып.Здоровье и здоровый образ жизни. Грамматика: Словосочетание и предложение. Виды словосочетаний. Отличие словосочетаний от предложений. Связи слов в словосочетании и в предложении.	-	9	-	9	9
2 тақырып.Закон. Права человека и их защита. Грамматика: Простое предложение. Главные и второстепенные члены предложения. Тире между подлежащим и сказуемым. Простое осложнённое предложение. Однородные члены предложения и их обособление.	-	9	-	9	9
3 тақырып. Природа и человек. Труд, учеба и отдых. Грамматика: Причастие. Образование причастий. Причастный оборот. Деепричастие. Образование деепричастий. Деепричастный оборот.	-	9	-	9	9
4 тақырып.Культура и традиции. Праздники и искусство в жизни человека. Грамматика: Предложения с обособленными членами. Обособление определений. Обособление обстоятельств.	-	9	-	9	9
5 тақырып. Средства массовой информации. Средства связи и их роль в жизни современного человека. Грамматика: Прямая и косвенная речь. Замена прямой речи косвенной. Передача чужой речи простым предложением.	-	9	-	9	9
БАРЛЫҒЫ:	-	45	-	45	45

2 семестр

Тарау атауы (тақырыптар) Менің болашақ мамандығым	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практикалық	зертханалық	СОӨЖ	СӨЖ

<p>6 тақырып. Язык и его основные функции. Речь: виды и формы речи. Система языка и основные функции языка. Устная речь: ее ведущие признаки. Письменная речь: основные жанры письменной речи.</p> <p>Грамматика: Обращение, вводные слова в предложении и их обособление. Сравнительные обороты. Обособление уточняющих членов предложения.</p>	-	3	-	3	3
<p>7 тақырып. Текст как ведущая единица словесной коммуникации. ССЦ как компонент текста. Способы связи предложений в тексте: цепная и параллельная связь. Функционально-смысловые типы речи. Описание. Повествование. Рассуждение.</p> <p>Грамматика: Сложные предложения. Основные виды сложных предложений. Сложносочиненные предложения. Пунктуация в ССП.</p>	-	7	-	7	7
<p>8 тақырып. Функциональные стили речи.</p> <p>Официально-деловой стиль и его особенности. Основные жанры документации (автобиография, заявление, доверенность, расписка, характеристика, резюме).</p> <p>Публицистический стиль и его особенности.</p> <p>Научный стиль речи и его особенности. Основные жанры научно-учебных текстов: аннотация, реферат, рецензия.</p> <p>Грамматика: Сложноподчиненные предложения. Виды СПП по значению. СПП с придаточными определительными. СПП с придаточными изъяснительными. СПП с придаточными обстоятельственными. Придаточные места и времени. СПП с придаточными причины. СПП с придаточными цели. СПП с придаточными следствия. СПП с придаточными образа действия и степени. СПП с придаточными условия. СПП с придаточными уступки. СПП с придаточными сравнения.</p>	-	27	-	27	27
<p>9 тақырып. Научные достижения ученых нашего университета: учеба и увлечения</p> <p>Грамматика: Замена придаточных предложений причастными и</p>	-	4	-	4	4

деепричастными оборотами.					
10 тақырып. Культура профессиональной речи – образцовая речь моей специальности (изучаем литературу по специальности) Грамматика: Бессоюзные сложные предложения. Синонимия бессоюзных и сложноподчиненных предложений.	-	4	-	4	4
БАРЛЫҒЫ:	-	45	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1 семестр

1 тақырып. Здоровье и здоровый образ жизни.

Грамматика: Словосочетание и предложение. Виды словосочетаний. Отличие словосочетаний от предложений. Связи слов в словосочетании и в предложении.

2 тақырып. Закон. Права человека и их защита.

Грамматика: Простое предложение. Главные и второстепенные члены предложения. Тире между подлежащим и сказуемым. Простое осложнённое предложение. Однородные члены предложения и их обособление.

3 тақырып. Природа и человек. Труд, учеба и отдых.

Грамматика: Причастие. Образование причастий. Причастный оборот. Деепричастие. Образование деепричастий. Деепричастный оборот.

4 тақырып. Культура и традиции. Праздники и искусство в жизни человека.

Грамматика: Предложения с обособленными членами. Обособление определений. Обособление обстоятельств.

5 тақырып. Средства массовой информации. Средства связи и их роль в жизни современного человека.

Грамматика: Прямая и косвенная речь. Замена прямой речи косвенной. Передача чужой речи простым предложением.

2 семестр

6 тақырып. Язык и его основные функции.

Речь: виды и формы речи. Система языка и основные функции языка. Общая характеристика форм и видов речи. Устная речь: ее ведущие признаки. Письменная речь: основные жанры письменной речи.

Грамматика: Обращение, вводные слова в предложении и их обособление. Сравнительные обороты. Обособление уточняющих членов предложения.

7 такырып. Текст как ведущая единица словесной коммуникации.

Основные признаки текста. ССЦ как компонент текста. Способы связи предложений в тексте: цепная и параллельная связь.

Тема текста. Структура и смысл текста. Тема как предмет или явление, которая рассматривается в тексте. Обозначение темы в тексте существительным, встречающимся в различных падежах.

Микротема текста. Микротема как часть общей темы: одно или несколько предложений, объединенных по смыслу и раскрывающих с разных сторон КЗ текста.

Функционально-смысловые типы речи. Описание как тип речи. Повествование в различных сферах общения. Рассуждение как тип монолога. Виды рассуждения. Языковые особенности типов речи.

Грамматика: Сложные предложения. Основные виды сложных предложений. Сложносочиненные предложения. Пунктуация в ССП.

8 такырып. Функциональные стили речи.

Общая характеристика функциональных стилей речи. Официально-деловой стиль и его особенности. Основные жанры документации. Публицистический стиль и его особенности. Научный стиль и его особенности. Основные жанры научно-учебных текстов: аннотация, реферат, рецензия.

Официально-деловой стиль и его особенности. Официально - деловой стиль речи и его характерные особенности. Современные требования к оформлению деловых бумаг. Общие правила оформления. Виды деловой документации. Составление личных документов (заявление, объяснительные записки, расписки, автобиография, характеристики, резюме, доверенность). Составление служебной документации (докладная записка, протокол, выписка из протокола). Составление деловых писем (письмо-предложение, письмо-просьба, письмо-извещение и др.).

Публицистический стиль речи и его особенности

Публицистический стиль и его подстили (собственно публицистический и художественно - публицистический). Жанровая классификация публицистического стиля: ораторские, коммуникативные, телевизионные, газетные, рекламные. Функция публицистического стиля речи и его характерные особенности. Лингвистические особенности публицистического стиля (лексические, морфологические, синтаксические). Отбор языковых средств в публицистическом стиле. Риторика и ее основные понятия. Особенности устной публичной речи. Этапы подготовки публичной речи.

Научный стиль речи и его особенности

Общая характеристика научного стиля речи. Подстили (собственно научный, учебно-научный, научно-информативный, учебно-справочный, научно-популярный), жанры научного стиля речи. Лингвистические особенности научной речи. Лексика и фразеология научного стиля. Термины и способы образования терминов. Морфологические закономерности научной речи. Специфические черты синтаксиса научного стиля речи. Основы компрессии научного текста. План и его составление в

научной сфере. Составление конспектов. Аннотирование, реферирование, рецензирование научных текстов. Отзыв о научной работе. Резюме-выводы как текст вторичной информации.

Грамматика: Сложноподчиненные предложения. Виды СПП по значению. СПП с придаточными определительными. СПП с придаточными изъяснительными. СПП с придаточными обстоятельственными. Придаточные места и времени. СПП с придаточными причины. СПП с придаточными цели. СПП с придаточными следствия. СПП с придаточными образа действия и степени. СПП с придаточными условия. СПП с придаточными уступки. СПП с придаточными сравнения.

9 тақырып. Научные достижения ученых нашего университета: учеба и увлечения.

Грамматика: Замена придаточных предложений причастными и деепричастными оборотами.

10 тақырып. Культура профессиональной речи – образцовая речь моей специальности (изучаем литературу по специальности)

Определение культуры речи. Две ступени освоения литературного языка: 1) правильность речи; 2) речевое мастерство. Качество хорошей (образцовой) речи.

Культура речевого поведения в профессиональной сфере. Устная речь как показатель образованности и культуры человека.

Грамматика: Бессоюзные сложные предложения. Синонимия бессоюзных и сложноподчиненных предложений.

Зертханалық сабақтар тізімі – (бағдарламамен қарастырылмаған)

Курстық жобалар (жұмыстар) тақырыбы – (бағдарламамен қарастырылмаған)

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

1. «Как говорит молодежь. Словарь сленга» тақырыбы бойынша зерттеу жоба.

2. «Современные достижения в науке и технике» тақырыбы бойынша презентация әзірлеу.

3. «Полиязычное образование – настоящее и будущее Казахстана» тақырыбы бойынша эссе - пікір .

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қорытынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қорытынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
Грамматикалық тапсырмаларды(жаттығулар)орындау	Практикалық сабақтардың жоспарына сәйкес	[1],[2], [3], [5], [6], [7]	Оқу жоспар және кесте бойынша 10 апта	Ағымдағы	2-6, 8-12 апта	20
СОӨЖ тапсырмасын орындау	СОӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [5], [6], [7]	10 апта	Ағымдағы	2-6, 9-12, 14 апта	10
СӨЖ бойынша практикумдарды қорғау	СӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [4], [5], [7]	Оқу жоспары мен сабақтар кестесі бойынша курста жыл бойы	Ағымдағы	13 апта	10
Өзін-өзі бақылауға арналған тапсырмалар орындау	Жоспарға сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	2 апта	Ағымдағы	8,15 апта	10
Бақылау жұмыс орындау	Теориялық білім мен практикалық дағдыны бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7] грамматика мен теория бойынша конспект материалдары	1 қатынас сағаттары	Межелік	7,14 апта	10
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	0,4 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймыз:

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсінідірме хат ұсынуды.

3. Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
4. Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
5. Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.
6. Оқу барысына белсенді қатысу.
- 7.Топтас студенттерге, оқытушыларға шыдамды, ашық, сенімді, адамгершілік тұрғыдан қарау.

Негізгі әдебиет тізімі

1. Русский язык. Учебное пособие для студентов казахских отделений университетов (бакалавриат) - Под ред. К.К. Ахмедьярова К.К. Жаркынбековой Ш.К., Мухамадиева Х.С.– Алматы,Қазақ университеті, 2012
2. Жаналина Л.К., Килевская Л.Т., Касымова Р.Т., Маймакова А.Д., Абаева М.К. Язык современной науки: языковые портреты. Учимся искусству научной речи: учебное пособие. Алматы, 2010.
3. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Речевая коммуникация: учебник. – 2-е изд.-М., 2006.
4. Зуева Н.Ю. Практическое пособие по развитию навыков научной речи: для вузов гуманитарного профиля в 2-х ч. Основной курс. - Алматы, 2007.
5. Мухамадиев Х.С. Пособие по научному стилю речи. Русский язык. – Алматы: Қазақ университеті, 2011.

Қосымша әдебиет тізімі

1. Концепция развития иноязычного образования Республики Казахстан. –Алматы: МОИИ РК, КазУМОМЯ им. Абылай хана, 2006.
2. Салагаев В.Г. Студенческие научные работы. Академическая риторика.– Алматы: Раритет, 2004.
3. Колесникова Н.И. От конспекта к диссертации: Учебное пособие по развитию навыков письменной речи. М.: Наука, 2003.
- 4.Бекишева Р.И., Мусатаева М.М. Пособие по научному стилю русской речи (юридический цикл) - Алматы, 2001.
5. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи: курс лекций.-М., 2008.
6. Федосюк М.Ю., Ладыженская Т.А., Михайлова О.А., Николина Н.А.Русский язык для студентов-нефилологов: Учебное пособие– М.: 2000.
7. Цой А.А. Развитие навыков научной речи. (Учебное пособие). – Алматы:АГУ им. Абая. 2000.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

«Орыс тілі» пәні бойынша

Тілдік модуль

31.03.2004 ж. № 50 мем. бас. лиц.
Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90 x 60/16. Таралымы _____ дана
Көлемі _____ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027, ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56